

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile ne trimiteți nu se
primesc. — Manuscripte nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele birouri de anunțuri:
în Viena: H. Duka, Heinrich
Schick, Rudolf Hoss, A. Oppold
Rachfolger; Anton Oppold; J.
Dammer, în Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernat; în
București: Agence Hava, suc-
cursele de România; în Ham-
burg: Karwig & Liepmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garzonă pe o colână 8 ex. și
30 ex. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
taxă și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
serie 10 ex. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N T U L I X

„Gazeta” iese în zilele de:
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
ADMINISTRAȚIUNEA PENTRU BRAȘOV
administrațiunea, piața mare,
cârlul nr. 80 etajul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 126.

Brașov, Luni—Marți 10 (22) Iunie

1897.

Risum teneatis...

Nu ne pote surprinde modul cum un publicist francez vine și pledează în „Revue des Revues” în favoarea „apropiării” dintre Ruși și Maghiari. Este un curent, am pute dice bolnavicios, ce se manifestă la Francezii în dorința, de-a aduce unde numai se pote bune servicii aliaților ruși, ca dovadă a devotamentului, cu care se atașază ei în momentele de față de marea împărăție nordică.

Așa și d-l Raoul Chelard își dă silința, într'un articol intitulat „Rușii și Ungurii”, ce l'a publicat în numita revistă, să dovedescă, că între aceste două națiuni s'a sêvșit în timpul din urmă o apropiere durabilă.

Acest publicist francez este, decât nu ne înșelăm, identic cu acela, care înainte cu câți-va ani a avut o convorbire c'un ministru unguresc, despre care a scris într'un mod, încât noi n'am putut, decât să compătimim orientarea cu totul falsă, ce a primit' o asupra stărilor de aici.

Aceeași lipsă de orientare asupra stărilor interioare dela noi se observă și în articolul său, despre care vorbim. De aceea nici nu putem să privim vocea lui ca o voce acreditată din sinul cercurilor politice franceze.

Ceea ce spune d-l Chelard în partea dintăi a articolului său sunt lucruri cunoscute. Istoria cu darul, ce l'a făcut Țarul museului unguresc prin înapoierea sabiei lui Rakoczy, a fost deja peste măsură exploatată în direcția de-a o prezenta ca o aparițiune de apropiere a Rusiei față cu Maghiarii. Nisuița lui Chelard, de-a clădi pe acest incident pretinsa politică a unei trainice apropiări ni-se pare însă aproape ridiculă.

S'a ăis și s'a repetit față cu toate alianțele politice ale timpului modern, că numai interesele comune le pot justifica și pot forma basa lor. Acum, ce-i drept, aici nu-i vorba de-o alianță, ci numai de-o apropiere. Dér și pentru o astfel de apropiere se pretinde, mai ales decât e vorba să fiă durabilă, o concordanță 6re-care de interese comune.

O astfel de întelnire a intereselor comune în cazul de față numai într'o singură cestiune e posibilă, în-cât privesce adecă vremelnica susținere a păcii europene. Dér pentru acest scop Rusia nu are nicidecum nevoia de a-și câștiga simpatia specială a Maghiarilor, căci va găsi totdeauna în monarhul austro-ungar și în guvernul său central destulă prevenire în acest scop.

Unei apropieri între Ruși și Maghiari, cum o contemplează publicistul francez din cestiune, ar trebui, credem, să-i premergă neapărat o apropiere între slavism și maghiarism. Acesta a indicat' o destul de lămurit generalul Ignatiev în convorbirea sa cu raportorul ăiarului militar din Viena.

D-l Chelard însă înt6rce lucrul cu fundul în sus, pare că ar fi umblat la Unguri la școlă, și pretinde,

că ajunge îmbunătățirea raporturilor între Austro-Ungaria și Rusia pentru a face superfluă o împăcare a Maghiarilor cu Slavii din Ungaria, tocmai așa, cum pretinde, că prin înțelegerea dintre Austro-Ungaria și România a devenit de prisos împăcarea Românilor ardeleni.

Ridiculositatea ridiculosităților însă este, că același Chelard pretinde, că la rândul Slavilor și al Românilor din statul ungar ar fi, ca prin renunțare la postulatele lor să facă posibilă de-o parte îmbrățisarea Rusiei cu Ungaria, de altă parte îmbrățisarea Austriei cu România.

Risum teneatis!

Din Blașiu ni-se scrie: La invita-tarea Metropolitului, toți episcopii sufragani s'au declarat gata a lua parte la o conferență consultativă în fața congresului autonomiei romano-catolicilor. Aici se crede a fi aproape sigur, că *arhieriei români greco-cat. se vor abștiné dela participarea la acel congres.*

Điua conferenței încă nu e stabilită.

Se impune lămurirea.

Precum vedem, foia bisericescă din Blașiu începe a recunoște, că se impune tot mai mult necesitatea, ca la rândul ei „să ia poziția din ce în ce mai lămurită și mai hotărâtă” în grava cestiune a autonomiei bisericii române unite.

În numărul său mai nou, dela 19 l. c., „Unirea” debutază cu următoarele păreri, pe care le reproducem mai jos, de-ocamdată fără de nici o observare. Cetitorul va ști însu-și să-și dea seama, într'u cât aceste păreri pot marca o poziție lămurită și hotărâtă. Etă-le:

...Provincia noastră metropolitană prin aote emanate de la Scaunul Apostolic și de la Majestatea Sa gloriosul nostru Monarch a fost sc6să de sub jurisdicțiunea ecleziastică a oricărei biserici latine din Ungaria.

Nu putem deci suferi, ca această jurisdicțiune ecleziastică să se valideze din nou și pe altă cale asupra provinciei noastre bisericesce, și prin urmare nu ne putem învoi la aceea, ca să se înființeze un singur organism autonom pentru biserica latină și pentru provincia noastră bisericescă, căci în cazul acesta corporațiunea centrală și supremă a acestui unic organism autonom, fiind compusă în majoritate covârșitoare din Archierei și mireni de ritul latin, aceștia, și nu Archiereii noștri și membrii provinciei noastre ar eseroita o parte din jurisdicțiunea ecleziastică asupra bisericii noastre.

Astfel stând lucrul, suntem datori, să pretindem, să se înființeze două organisme autonome, unul pentru biserica catolică de rit latin, și altul pentru provincia metropolitană greco-catolică de Alba-Iulia și Făgăraș, adecă pentru toate patru diecesele aparținătoare ei, ori cel puțin trebuie să luptăm pentru înființarea unei autonomii catolice așezate numai pe base diecesane, adecă fără de o corporațiune centrală în formă de adunare generală și de consiliu

central, investite cu putere de jurisdicțiune asupra tuturor dieceselor catolice din Ungaria. (??! — Red. „G. Tr.”)

De altă parte însă trebuie să avem și aceea în vedere, că întrăgă provincia metropolitană, și mai vârtoș diecesa Oradei mari și părți însemnate din diecesele Lu-goșului și Gherlei își susțin parochiile din venitele fondurilor catolice comune din Ungaria. Aceste sunt mijloce materiale, de cari biserica noastră nu ușor se pote lipsi. De aci urmază, că în cas oând fondurile acestea comune s'ar lua de sub administrațiunea ministrului de culte și instrucțiunea publică, ele s'au trebuie să se împartă în proporțiune drăptă între biserica de ritul latin și între provincia noastră metropolitană, s'au trebuie să se încredințeze administrarea și aplicarea lor la o corporațiune, în care și Archiereii și mireni provinciei noastre să fiă reprezentați în proporțiune co-răspundătoare.

Acestea sunt după părerea noastră în liniamente generale principiile, de cari trebuie să fim conduși în cestiunea autonomiei.

Aceste principii s'ar pute valida în mai multe chipuri.

S'au alegem și noi membri la adunarea generală, ce va avé să organizeze autonomia catolică, impunându-le datorința, să valideze drepturile și interesele bisericii noastre în însă-și adunarea generală; s'au îndeplinim și noi alegerile pentru adunarea generală, însă cu reserva, ca membrii aleși de noi să nu participă la adunarea generală convocată cu scopul de a înființa un singur organism autonom și pentru latin și pentru noi, ci ca ei să cerce a valida drepturile și interesele bisericii noastre pe altă cale în numele alegătorilor lor; s'au în fine nu alegem de loc, și atunci factorii competenți ai bisericii noastre vor avé să motiveze această abștinere de la alegeri și să valideze la locul competent drepturile noastre.

Asupra acestei cestiuni de tactică și a amănuntelor ei credem, că nu a sosit încă timpul oportun de-a ne pronunța...

Foile maghiare despre mișcarea Românilor uniți.

Foile șoviniste maghiare n'au putut să nu-și reia rolul lor și față cu conferența conchiămată pe ăiua de 29 Iunie n. c. la Clușiu în cauza bisericescă a Românilor uniți. Natural, că nu le place a vedé pe Români interesându-se nici chiar de biserica lor din punct de vedere al intereselor lor de viață deosebite. Ceea ce li-ar plăcé șovinistilor ar fi, să vadă pe „Valachi” lăsându-se în toate la discrețiunea „patrioților” maghiari lumeni și bisericanî. Ei să nu aibă nici o dorință, nici un postulat, căci d6ră destul se frământă pentru s6rtea lor Primatele și ministrul-președinte unguresc.

Lăsăm să urmeze aici spectatoră-rile foilor „Magyarország” și „Egyetértés”, care sunt prea elocvente, așa că nu mai au lipsă de nici un comentariu.

„Magyarország” dela 19 Iunie scrie următoarele:

„Greco-catolicii nu vréu să ia parte la congres. Acesta este cestiune de naționa-

litate; Valhii adecă nu vréu să se sfătuescă cu noi nici în afaceri, care privesc biserica. De aceea s'au separat ei când și-au constituit episcopiiile. Aceasta n'a fost o acțiune confesională.

„Români greco-catolici vor ține la 29 Iunie o conferență la Clușiu. Diecesele valahe se vor aduna acolo și vor hotărî, să-și bată joc de totă autonomia catolică. La Clușiu se vor aduna delegații mirenilor greco-catolici și vor hotărî, că ășu ei nu vor merge la congresul catolic în Budapesta. Biserica română greco-catolică însă nu va rămâne nereprezentată. Episcopiiile vor fi acolo și se va întâmpla ca și în 1870, când elementul valah mirean de- asemenea n'a luat parte la congres, ér reprezentanții bisericii au protestat ăicând, că locul lor nu este aici. Ne aducem bine aminte, că unul dintre delegații bisericesci ai episcopiei greco-catolice de Oradea-mare, Iustin Popfiu, a oetit protestul, în care a ăis, că biserica greco-cat. este o biserica deosebită și nu vré să-și organizeze autonomia ei împreună cu biserica romano-catolică. Astfel ei nu pot să ia parte la congres.

„Vor lua parte episcopiiile greco-catolice (rutene) ale Muncaciului și Eperieșului. Acestea nu atacă idea de stat maghiar, ci o sprijinesc cu patriotismul episcopilor și a unei mari părți dintre preoții lor.

„Băt6t6re la ochi este și situațiunea, în care ne aflăm cu Croații. Pentru exemplu Murak6z-ul, care se află în Ungaria, nu va fi reprezentat la congres, de6re-oe se ține de Metropolia Agramului. Dér de diecesa Cinc6-bisericiilor se țin mai multe parochii aflăt6re pe teritoriul croat, și acestea vor trimite delegați la congres. Așadéră nu-i vorba aici despre Croația deosebită, ci de necurmata anomalie, ce ne necesitat se ivesc între Valahi, S6rbi și Croați, și între Maghiari.”

„Egyetértés” dela 20 Iunie publică o corespondență din Clușiu, în care, vorbind despre pregătirile pentru conferența română bisericescă, despre broșura, ce a apărut în tipografia noastră în cestiunea autonomiei, și despre atitudinea foilor române, ăice:

„Corifeii români ăic, că decât vor intra în organismul general al autonomiei catolice, atunci își vor pierde dreptul de a-și alege ei însi-și episcopii și pe metropolitul lor pe calea candidaturii de trei, de6re-oe acest drept va trece asupra organismului autonom central. Își vor pierde dreptul de-a îngriji ei însi-și de ș6colele lor, de-a presorie ei însi-și disciplina și planul de învățământ în ele, de-a dispune asupra fundațiunilor și averilor lor; ba se va întâmpla, că majoritatea maghiară îi va îngreuna cu dări, de cari ei n'au nici o lipsă. Ba după ce ei vor fi în număr de tot neînsemnat în representața centrală, chiar și limba oficială în ș6ole, ba chiar și în biserici o va prescrie șovinista majoritate maghiară și astfel biserica greco-cat. va înceta de-a mai fi o instituțiune națională română, devenind un simplu mijloc de maghiarizare în mâna majorității unguresce.

„După ei, virirea Românilor greco-cat. în cercul autonomiei generale catolice este un atentat în contra intereselor naționale române și o verigă la lanțul, prin care se țintese la nimicirea Românilor, ca națiune, în imperiul Sfântului Stefan. În contra acesta trebuie să lupte până la extrem.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Iunie 1897.

Renta ung. de aur 4%	122.95
Renta de corone ung. 4%	100.—
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	123.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.50
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.60
Bonuri rurale ungare 4%	97.75
Bonuri rurale croate-slavone . . .	97.75
Imprum. ung. cu premii . . .	154.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	140.50
Renta de hartie austr.	102.15
Renta de argint austr.	102.10
Renta de aur austr.	123.25
Losuri din 1860	146.10
Acții de-ale Băncii austro-ungară.	960.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	401.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	368.50
Napoleonori	9.52 1/2
Mărci imperiale germane	58.57 1/2
London vista	119.55
Paris vista	47.60
Rente de corone austr. 4%	100.90
Note italiene.	45.60

Cursul pieței Brașov.

Din 21 Iunie 1897.

Bancnote rom. Cump.	9.46	Vënd.	9.48
Argint român. Cump	9.40	Vënd.	9.45
Napoleon-d'ori. Cump.	9.49	Vënd.	9.52
Galbeni Cump.	5.58	Vënd.	5.65
Ruble Rusesei Cump.	126.—	Vënd.	—
Mărci gemane Cump.	58.30	Vënd.	—
Lire turosesi Cump.	10.60	Vënd.	—
Scriș. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Photoplasticum

Esposiție de fotografii pe sticlă originale lângă promenada de jos.

— Ultima săptămână! —

Luni în 14 Iunie:

Castelurile splendide ale Regelui Ludwig II din Bavaria.

Mărti, în 15 Iunie:

Hollanda.

Mercuri în 16 Iunie:

Inălțimea dela Tatra și Pojun.

Joi, în 17 Iunie:

New-York.

Vineri, în 18 Iunie:

Viena, Berlin, Potsdam.

Sâmbătă, în 19 Iunie:

Hamburg.

Duminecă, în 18 Iunie:

Tirol.

Deschis în fie-care zi după prânz dela 6 până la 10 ore seara.

Entrée 20 cr.

De cercetare numărósă se roğă

Franz Herb.

1290.2 - 3

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Mai st. n. 1897.

Sosirea trenurilor în Brașov:

- Dela Budapesta la Brașov:
- I. Trenul accelerat (peste Arad) sosesc la 5 ore 7 min. dimineața.
 - II. Trenul de persoane la 8 ore dim.
 - III. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
 - IV. Trenul mixt la 10 ore 25 min. seara (acesta dela Budapesta până la Clușiu e tren de persoane. őr dela Clușiu până aici tren mixt)*).

Dela Bucureșci la Brașov:

- I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 7 ore 8 min. dim.
- II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.
- III. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.
- IV. Trenul de pers., la 9 ore 8 min. seara.
- V. Trenul accel. la 10 ore 19 min. seara.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d., (are legătura în St. Georgi cu Ciuc-Szereda).
- II. Trenul de persoane la 1 órá 51 m. p. m. (dela prima Iulie pân' la 31 August va avé și acest tren legătura cu St.-Georgi ou Tușnadul).
- III. Trenul mixt, la 7 ore 3 min. seara, (are legătura cu Ciuc-Szereda).

Dela Zérnesci la Brașov (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt 6 ore 24 min. dim.
- II. Trenul mixt la 1 órá 4 min. p. m.
- III. Trenul mixt la 8 ore 6 min. seara.

Dela Sinaia la Brașov **):

Trenul de persoane la 7 ore 40 min. dim.

*) V. Un alt tren mixt, care circulă numai Vinerea dela Augustin (Agostonfalva) la 7 ore 4 min. dimineața.

**) Acest tren începând circulația dela prima Iulie în fă-care Duminecă și sêrbătorea precum și în fă-care Joi.

Plecarea trenurilor din Brașov:

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineața (acest tren merge până la Clușiu ca tren mixt, őr de acolo mai departe ca tren de persoane).
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. seara.
- IV. Tr. accel. (peste Arad) la 10 ore 26 min. seara.

Dela Brașov la Bucureșci:

- I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. d.
- II. Trenul accelerat (ce vine dela Arad) la 5 ore 14 min. dim.
- III. Trenul mixt la 11 ore a. m.
- IV. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradia-Clușiu) la 2 ore 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de persoane la 5 ore 19 min. dim. (are legătura cu Tușnad-Ciuc-Szereda).
- II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la 2 ore 55 m. p. m. (are legătura cu hnia Tușnad-Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zérnesci (G. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la 9 ore și 5 min. a. m.
- II. Trenul mixt la 3 ore 18 min. p. m.
- III. Tren mixt la 9 ore 15 min. seara.

Dela Brașov la Sinaia **):

Trenul de persoane la 6 ore 40 min. seara.

numai Vinerea dela Augustin (Agostonfalva) la 7 ore 4 min. dimineața.

prima Iulie în fă-care Duminecă și sêrbătorea precum și în fă-care Joi.

A N U N C I U R I

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. In cazul publicării unui annciu mai mult de odată se face scăđământ, care cresce cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Numere singuraticе

din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potů cumpêra în librăria Nicolae Ciurcu și în tutungeria I. Gross.

Tipografia A. Muresianu, Brasov.

J. Müller și Fiul

Etabliment de vâpsit

mătăsării și curățit chemice stofe și vestminte,

B R A Ș O V.

Fabrica: ARAD. — Filiale: BRAȘOV, și Alba-Iulia.

Avem onôrea a aduce la cunoscința On. public, că am aranjat aci în Brașov têrgu cailor Nr. 14, o

Filială de vâpsit

mătăsării și curățit stofe și vestminte.

Sprijinindu-ne pe fabrica noastră din Arad aranjată cu vapor, provêdută cu sistemul cel mai nou primim pentru

Curățire chimică costume de dame cu garnitura bogată fără a se destace, costume de bărbați, haine de copii, uniforme, Peletots, cravate, mănuși, umbrele de sôre și pióie, broderii de mătase, spițuri, pânzături, plapome, etc. etc. și garantăm că petele vechi nu se vor mai observa, și vestmintele par a fi nouă.

Perdele de spițuri se curată cu atenție și se vâpsesc în tóte colorile moderne.

Se vâpsesc în orí-ce colóre de modă: costume de dame de mătase, lână, și catun, întregi séu desfăcute, paletos, stofe de mobilă, perdele cu dantele-tunis etc.

Ciorapi se vâpsesc in orí-ce colóre pe lângă garanțã, că purtându-i nu-și pierd colórea.

Rugându-ne de o cercetare mai numărósă suntem

cu deosebită stimă:

J. MÜLLER & FIUL.

1803.1—3

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgulů Inului Nr. 30.

Acestů stabilimentů este provêdută cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiindů bine asortatů cu totů felulů de caractere de litere din cele mai moderne este pusů în pozițiune de a puté esecuta orí-ce comande cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AURŪ, ARGINTŪ ȘI COLORI.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru tóte speciile de serviciuri.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

BILANȚURI.

STATUTE.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.

FOI PERIODICE.

Coverte, in tola mărimea.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

ANUNȚURI.

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesců în biuroulů tipografiei, Brașov, Têrgulů Inului Nr. 30, eta- giulů I, cãtrã stradã. — Prețurile moderate. — Co- mandele din afarã rugãmů a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A v i s!

Prenumerățiunile la Gazeta Transilvaniei se potů face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fă-carei luni.

Domnii abonați sê binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea sê li-se facă dupã stilul nou.

Domnii, ce se aboneză din nou sê binevoiască a scrie adresa lămurit și sê arate și posta ultimă. Administră. „Gaz. Trans.“